

สำนักข่าวจีจี เพรส และบทบาทที่มีต่อชุมชนคนญี่ปุ่นในประเทศไทย

นางสาวอังคณา วิชาดากุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN 974-631-536-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

JIJI PRESS NEWS AGENCY AND ITS ROLE TO THE JAPANESE COMMUNITY
IN THAILAND

Miss Angkana Wichadakul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

For The Degree of Master of Arts
Department of Mass Communication

Graduate School

Chulalongkorn University

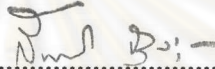
1995

ISBN 974-631-536-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์ สำนักข่าวจีพีเอสและบทบาทที่มีต่อชุมชนคนญี่ปุ่นในประเทศไทย
โดย นางสาว อังคณา วิชาดากุล
ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ วิชา อุตมฉันท์

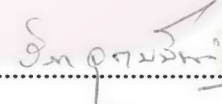

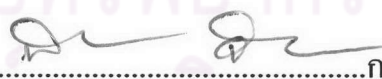
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาโทมหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สันติ อุงสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. นันทวัน สุชาโต)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ วิชา อุตมฉันท์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. พีระ จิโรสภณ)

อังคณา วิชาดากุล : สำนักข่าวจิจิ เพรส และ บทบาทที่มีต่อชุมชนคนญี่ปุ่นในประเทศไทย (JIJI PRESS NEWS AGENCY AND ITS ROLE TO THE JAPANESE COMMUNITY IN THAILAND) อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ วิภา อุดมฉันทน์, 109 หน้า.
ISBN 974-631-536-6

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาถึงบทบาทของสำนักข่าวจิจิ เพรส ที่มีต่อชุมชนคนญี่ปุ่นในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยอยู่ 3 ประการคือ เพื่อวิเคราะห์ถึงโครงสร้างองค์การการทำงานของจิจิ เพรส ในประเทศไทย รวมทั้งกระบวนการผลิตข่าว เพื่อให้เข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ในฐานะผู้กรอข่าวสารของสำนักข่าวดังกล่าว และเพื่อให้ทราบถึงความพอใจ และการใช้ประโยชน์ข่าวจิจิ เพรสของสมาชิก

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้คือ

1. โครงสร้างองค์การการทำงานของจิจิ เพรสในประเทศไทยมี 2 ลักษณะคือ ในส่วนของสาขากรุงเทพจะเป็นระบบสาขา (บูโร) สำหรับบริษัท จิจิ เพรส (ประเทศไทย) จำกัด เป็นการบริหารงานในรูปแบบบริษัทเอกชนเป็นนิติบุคคลไทย โดยทั้งสองส่วนนี้ จะทำหน้าที่ในการผลิตข่าวแยกออกจากกัน คือ สาขากรุงเทพ รับผิดชอบข่าวในแถบอินโดจีน และขึ้นตรงกับสำนักงานใหญ่ที่โตเกียว ส่วนบริษัทจิจิ เพรส (ประเทศไทย) จำกัด รับผิดชอบข่าวในประเทศ โดยการผลิตข่าวขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของผู้บริหารบริษัท ส่วนกระบวนการผลิตข่าวนั้นสามารถแบ่งออกเป็น 6 ขั้นตอนคือ 1. ขั้นตอนการรวบรวมข่าว 2. คัดเลือกข่าว 3. แปลข่าว 4. แก้ไขข่าว 5. พิมพ์และโรเนียว 6. จัดส่ง

2. ในกระบวนการคัดเลือกข่าวของจิจิ เพรส มีความแตกต่างไปตามประเภทข่าว ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆคือ นโยบายขององค์กร หลักเกณฑ์พื้นฐานที่ว่าด้วยคุณค่าข่าว ทัศนคติของกองบรรณาธิการ เวลาปิดข่าว และเหตุผลทางการตลาด

3. ด้านการใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อข่าวจิจิ เพรส พบว่า สมาชิกรับข่าวจิจิ เพรสมีความพอใจในระดับค่อนข้างสูงคือ ร้อยละ 70 และ 90 และความสนใจข่าวของลูกค้ายาจำแนกตามประเภทธุรกิจนั้น พบว่า แม้ว่าธุรกิจของลูกค้าจะต่างกัน แต่ความสนใจข่าวในประเทศไทยของจิจิ เพรส มีความใกล้เคียงกัน คือ สนใจข่าวลงทุนอุตสาหกรรม ข่าวการเงิน และข่าวการเมืองมากที่สุด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชาการสื่อสารมวลชน.....
สาขาวิชาสื่อสารมวลชน.....
ปีการศึกษา2537.....

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม

C650378 : MAJOR MASS COMMUNICATION

KEY WORD: JIJI PRESS NEWS AGENCY / ROLE / JAPANESE COMMUNICATION

ANGKANA WICHADAKUL : JIJI PRESS NEWS AGENCY AND ITS ROLE TO THE
JAPANESE COMMUNITY IN THAILAND. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF.
VIPHA UTAMACHANT. 109 pp. ISBN 974-631-536-6

The main purposes of this research were to study JIJI PRESS news agency and its role to the Japanese community in Thailand. The study has 3 main objectives. First, to analyze the organization and structure of JIJI PRESS news agency in Thailand, including the process of news production. Second, to understand the role "gatekeeper" of JIJI PRESS. Finally, to know the uses and gratifications of the JIJI PRESS's subscribers towards the JIJI news.

Findings show in the following : the organization and structure of JIJI PRESS in Thailand. There are 2 main parts, Bangkok bureau and private company. Their news productions are separated. Bangkok bureau is responsible in Indochina news and their news must be dependent on the head office in Tokyo. JIJI PRESS (Thailand) co.,ltd. will produce the local news and its news production depends on the editor in Thailand. The news process has 6 steps, they are 1.news collections 2.news selection 3.translating 4.editing 5.distribution. In the process of news selection, JIJI PRESS uses various factors, they are 1.the policy of the organization 2.news values 3.the attitude of editor 4.news-close time 5.marketing result. On the other hand, the subscribers's uses and gratifications survey results showed the fact that after receiving JIJI news, the subscribers satisfied JIJI news in level 70% and 90%. And although the subscribers are in different business categories, they are interested in the same kinds of news; investments and industry, finance and politic news.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา..... กวสื่อสารมวลชน

สาขาวิชา..... สื่อสารมวลชน

ปีการศึกษา..... 2537

ลายมือชื่อนิติ..... *Angkana*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *วิภา งามจิตต์*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสำเร็จเป็นอย่างยิ่งของ รองศาสตราจารย์
วิภา อุตมฉินท์ รองศาสตราจารย์ดร.พีระ จิระโสภณ และรอง ศาสตราจารย์ดร.นันทวัน
สุชาโต ที่กรุณาให้คำแนะนำปรึกษา ตรวจสอบแก้ไข และปรับปรุง ข้อบกพร่องต่าง ๆ
ของวิทยานิพนธ์จนสมบูรณ์ครบถ้วน

นอกจากนี้ ผู้วิจัยต้องขอขอบคุณผู้ให้สัมภาษณ์ทุกท่าน โดยเฉพาะ Mr. Yukio
Higashida และคุณสกุลรัตน์ ปนุตติกร เจ้านายของผู้วิจัย ที่กรุณาให้ข้อมูลซึ่งเป็นประโยชน์
ต่อการทำวิจัย และ คอยช่วยเหลือให้คำแนะนำเป็นอย่างมาก และขอขอบคุณเพื่อน ๆทุกคน
รวมทั้งครอบครัว ที่คอยช่วยเหลือให้กำลังใจ ให้ผู้ทำวิจัยทำวิทยานิพนธ์ จนสำเร็จลุล่วง
ไปด้วยดี

อังคณา วิชาคากุล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ปัญหานำวิจัย.....	14
วัตถุประสงค์.....	14
ขอบเขตการศึกษา.....	15
นิยามศัพท์.....	15
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	16
2 แนวคิดทฤษฎี และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	17
แนวคิดเรื่องสำนักข่าวระหว่างประเทศ.....	17
แนวคิดเกี่ยวกับนายประจักษ์ข่าวสาร.....	20
แนวคิดเรื่องการใช้ประโยชน์และการได้รับความพึงพอใจ.....	22
จากสื่อมวลชน	
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	24

สารบัญ (ต่อ)

3	ระเบียบวิธีวิจัย.....	27
	การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก	27
	การวิจัยเชิงสำรวจ (การออกแบบสอบถาม).....	29
	- ประชากรในการศึกษา	30
	- กลุ่มตัวอย่าง.....	30
	- การเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	30
	- ลักษณะทั่วไปของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	31
	- การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	32
	- การวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
4	กำเนิดและพัฒนาการของสำนักข่าวจิจิ เพรส.....	34
	การก่อตั้งของสำนักข่าวจิจิ เพรสในไทย.....	34
	- ประวัติสำนักข่าวจิจิ เพรส.....	37
	- สำนักข่าวจิจิ เพรส ในประเทศไทย.....	40
	โครงสร้างองค์กรการทำงานของสำนักข่าวจิจิ เพรส.....	41
	ในประเทศไทย	
	- กระบวนการผลิต และ กระจายข่าวของสำนักข่าวจิจิ เพรส... 50	
	บทบาทหน้าที่ในฐานะผู้กรองข่าวสารของสำนักข่าวจิจิ เพรส.... 55	
	ลักษณะหนังสือข่าว..... 66	
	- รูปแบบและเนื้อหาข่าว..... 66	
5	ความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์ข่าวจิจิ เพรส ของสมาชิก.....	74
6	สรุปผลการวิจัย และ ข้อเสนอแนะ.....	106
	รายการอ้างอิง.....	110
	ภาคผนวก.....	112
	ประวัติผู้วิจัย.....	119

สารบัญตาราง และ แผนภูมิ

	หน้า
ตารางที่ 1	ประเภทธุรกิจของสมาชิก..... 75
ตารางที่ 2	ตำแหน่งหน้าที่ของสมาชิก..... 76
ตารางที่ 3	ระยะเวลาที่อยู่ในเมืองไทยของสมาชิก..... 76
แผนภูมิที่ 4	ความสามารถในการพูด เขียน และ อ่านภาษาไทย..... 78
แผนภูมิที่ 5	ความสนใจข่าวขณะอยู่เมืองไทย..... 81
แผนภูมิที่ 6	ความสนใจข่าวเกี่ยวกับญี่ปุ่น ขณะอยู่ในเมืองไทย..... 82
แผนภูมิที่ 7	ความสนใจข่าวเกี่ยวกับเมืองไทย ขณะอยู่ในเมืองไทย..... 83
แผนภูมิที่ 8	การรับข่าวเกี่ยวกับญี่ปุ่น จำแนกตามแหล่งข่าวญี่ปุ่น..... 85
แผนภูมิที่ 9	การรับข่าวเกี่ยวกับเมืองไทย จำแนกตามแหล่งข่าวญี่ปุ่น..... 86
ตารางที่ 10	การรับข่าวจากแหล่งอื่น นอกเหนือจากแหล่งข่าวญี่ปุ่น..... 87
ตารางที่ 11	ความถี่ในการอ่านข่าวจิจิ เพรส..... 90
ตารางที่ 12	วิธีการเลือกอ่านข่าวจากหนังสือข่าวจิจิ เพรส..... 91
แผนภูมิที่ 13	ความสนใจข่าวจิจิ เพรส..... 92
แผนภูมิที่ 14	ความสนใจข่าวหน้าเขียวของสมาชิก..... 94
แผนภูมิที่ 15	ปริมาณข่าวหน้าเขียวที่ต้องการให้เพิ่ม..... 96
แผนภูมิที่ 16	เหตุผลที่เลือกรับข่าวจิจิ เพรส..... 99
แผนภูมิที่ 17	ความพึงพอใจหลังการรับข่าวจิจิ เพรส..... 101
แผนภูมิที่ 18	ระดับความพอใจที่มีต่อข่าวจิจิ เพรสในภาพรวม..... 103
แผนภูมิที่ 19	ความสนใจข่าวหน้าเขียวของสมาชิกจำแนกตามประเภทธุรกิจ... 105

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย